

REPUBLICA MOLDOVA

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS) deficitul comercial cu bunuri s-a ajustat pentru a treia lună la rând în august (cu 16.3% an/an, la 377 milioane USD), dar s-a adâncit cu 3.7% an/an la 3.0 miliarde USD în primele opt luni din 2023, într-un context caracterizat prin deteriorarea activității economice (mondiale și europene) și climatul dificil din sfera cererii interne.

Evoluțiile macro-financiare internaționale și factorii interni au influențat piața financiară săptămâna trecută.

La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au continuat să scadă: CHIBOR la trei luni cu 3.5% la 9.42%, iar CHIBOR la șase luni cu 3.4% la 9.76%.

Pe piața titlurilor de stat ratele de dobândă s-au consolidat: pe scadențele trei luni și șase luni la 3.64%, respectiv 6.80%. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 68.2 milioane lei prin titluri pe doi ani și cu 40.6 milioane lei prin obligațiuni scadente în august 2026 la costuri medii anuale de 7.12%, respectiv 7.38%.

La BNM EUR/MDL s-a depreciat cu 0.7% la 19.0875, iar USD/MDL a scăzut cu 0.5% la 18.1148 săptămâna trecută, după cum se poate nota în ultimul grafic din dreapta.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** scăderea încrederii consumatorilor în octombrie (la minimul din martie) exprimă perspective nefavorabile pentru evoluția consumului privat (principala componentă a PIB) pe termen scurt. De altfel, economia a continuat să scadă în octombrie, cu un ritm în intensificare (conform indicatorului PMI Compozit), evoluție determinată și de deteriorarea climatului din sfera creditului privat (creștere cu cel mai slab ritm anual din 2015) (pe fondul nivelurilor ridicate ale costurilor de finanțare și incertitudinilor). Pe de altă parte, climatul de afaceri din Germania s-a ameliorat în octombrie, indicatorul IFO urcând la maximumul din iulie. La a șaptea ședință de politică monetară din 2023 Banca Centrală Europeană (BCE) a menținut rata de dobândă de referință la 4.50% și a semnalat un proces de consolidare pe termen scurt.

Producția industrială din **Rusia** (în primele 15 economii ale lumii, cu un PIB nominal de 2.28 trilioane USD în T2) a accelerat de la 5.4% an/an în august la 5.6% an/an în septembrie (maximumul din iunie), expresie a depășirii impactului consecințelor evenimentelor din Ucraina. La ședința de politică monetară din octombrie banca centrală de la Moscova a majorat rata dobânzii de referință la 15.0%.

La nivelul **României** managerii previzionează creștere în comerț, consolidare în industrie și servicii și scădere în construcții în perioada octombrie – decembrie 2023. Pe de altă parte, creditul neguvernamental a crescut cu un ritm anual în decelerare la 4.5% în septembrie, cel mai redus din octombrie 2020, din perioada pandemiei COVID-19, în contextul nivelurilor ridicate ale costurilor de finanțare și incertitudinilor. Nu în ultimul rând, raportul deficit bugetar/PIB s-a intensificat la 3.55% în perioada ianuarie – septembrie 2023, pe fondul decelerării economiei și temperării presiunilor inflaționiste. Evoluțiile macroeconomice din SUA, China și Zona Euro, raportările financiare trimestriale și fluctuațiile cotațiilor internaționale la materii prime au avut impact pe piața financiară mondială în a patra săptămână din octombrie. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane la 10 ani au scăzut, indicii bursieri s-au diminuat, iar cursul mediu al dolarului american s-a depreciat raportat la euro (referința BCE).

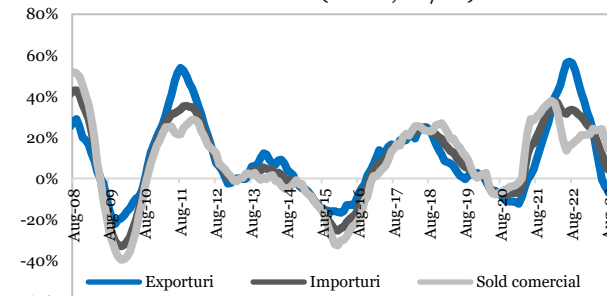
Calendar macroeconomic săptămânal

R. Moldova	30 octombrie	Autorizațiile de construire (Sep)
Zona Euro	30 octombrie	Indicatorii de încredere în economie (Oct)
Zona Euro	31 octombrie	Evoluția PIB-ului (T3)
Zona Euro	31 octombrie	Prețurile de consum (Oct)
România	31 octombrie	Autorizații de construire (Sep)
Rusia	1 noiembrie	Industria prelucrătoare, ind. PMI (Oct)
Rusia	1 noiembrie	Rata șomajului (Sep)
România	1 noiembrie	Rezervele internaționale (Oct)
România	2 noiembrie	Prețurile producției industriale (Sep)
Zona Euro	3 noiembrie	Piața forței de muncă (Sep)
Rusia	3 noiembrie	Evoluția economiei, ind. PMI (Oct)
România	3 noiembrie	Rata șomajului (Sep)

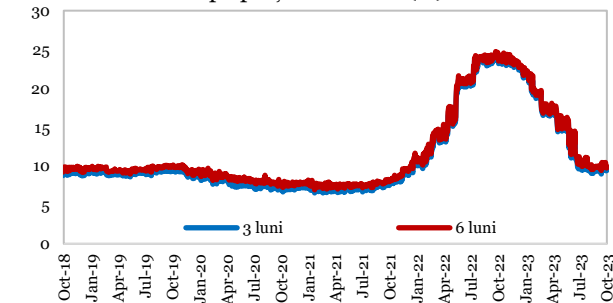
pieța monetară	27-Oct-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.42	(3.5)	(60.8)
CHIBOR (6L)	9.76	(3.4)	(60.0)
EURIBOR (3L)	3.948	(0.5)	146.0
EURIBOR (6L)	4.102	(0.1)	93.7
LIBOR (3L)	5.6448	(0.3)	27.9
LIBOR (6L)	5.8689	(0.5)	19.1
pieța de capital	27-Oct-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	32,417.6	(2.1)	(1.4)
EuroStoxx 50	4,014.4	(0.3)	11.1
MOEX	3,224.2	(1.4)	48.9
BET	14,257.8	1.9	31.6
pieța valutară	27-Oct-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0565	(0.3)	6.0
EUR/MDL	19.0875	(0.7)	(1.6)
USD/MDL	18.1148	(0.5)	(6.4)
RON/MDL	3.8450	(0.4)	(3.3)
cotații mărfuri	27-Oct-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	85.5	(3.6)	(4.0)
aur (\$/uncie)	2,006.4	1.3	20.6
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2023	(2.2)	
rata inflației IPC	Sep-2023	8.63	
rata șomajului	T2 2023		3.80
rata de dobândă de politică monetară	din 20-Iun-2023		6.00

Sursa: BNM, BNS, Bloomberg

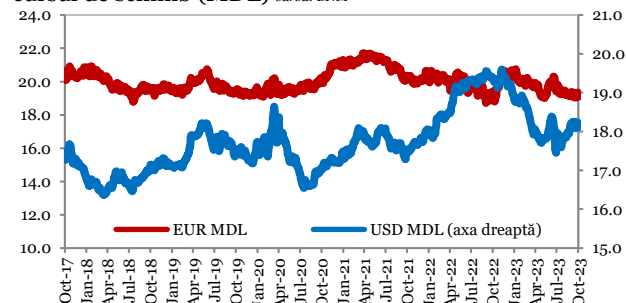
fluxuri comerciale cu bunuri (MA12, an/an) sursa: BNS

ratele de dobândă pe piața monetară (%) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.